

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrt leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Obrtno nadzorstvo

Štajerska dežela je glede obrtnega nadzorstva razdeljena v dva okraja: 1. ljubenski nadzorovalni okraj obsega okrajna glavarstva Bruck, Gröbmung, Judenburg, Ljubno, Liezen, Murau, Mürzzuschlag; 2. graški nadzorovalni okraj obsega vsa druga okrajna glavarstva, tudi naša slovenska. Graški urad je sestavljen: Rudolf Liehm, obrtni nadzornik, Josip Karaschia, obrtni nadzornik, Viljem Hanaček, obrtni nadzornik, in Al. Löbl, komisar.

Obrtni nadzorniki so ustanovljeni po zakonu iz leta 1894. Imenuje jih trgovinski minister. Obrtni nadzorniki morajo biti strokovno izobraženi ter bi morali znati jezik istega okrožja, v katerem delujejo. Pri graških nadzornikih ta postavni pogoji, razen pri enem, ni izpolnjen. Sami ne smejo imeti nobenega obrta. Darov ne smejo sprejemati niti od delavcev niti od delodajalcev. Obrtni nadzorniki imajo pravico, da nadzirajo vse obrti svojega okrožja.

Zanimala bo naše čitatelje statistika o obrti v graškem nadzorstvenem okraju. V njem se nahajajo naslednje obrtnemu nadzorstvu podvržene obrti: 244 obrti za praprodukcijo, 1325 obrti za kamen, zemljo, ilo, steklo, 470 kovinskih obrti, 136 obrti za izdelovanje strojev, aparatov, instrumentov, transportnih sredstev, 2194 obrti za predelovanje lesa, 3 obrti za izdelovanje kaučuka, gutaperche, celuloide, 195 obrti z usnjem, kožami, ščetinami, lasmi in perjem, 36 tekstilnih industrij, 44 tapecirskih obrti, 96 industrij za obleko in lišp, 111 papirnih industrij, 1393 industrij za živila, 13 zavarovanj za nezgode podvrženim gostilniškim obrtom, 108 kemičnih industrij, 956 stavbenih obrti, 55 grafičnih obrti, 139 osrednjih naprav za proizvajanje moči, za kurjavo in razsvetljavo, 8 potovalnih industrielnih podjetij, 140 blagovnih trgovin, 511 prometnih obrti in 18 različnih obrtov.

Statistika ni razdrobljena na okrajna glavarstva, vsled tega nam je nemogoče povedati, koliko tu zgoraj navedene obrti pripade na Slovenski Štajer, kar bi nas seveda najbolj zanimalo. Tudi one obrti in trgovine niso v zgornji statistiki navedene, ki ne spadajo v delokrog obrtnih nadzornikov. V delokrog nadzornikov spadajo namreč tovarne in podjetja, kojih delavci morajo biti za nezgode zavarovani. V omenjenih obrtih in tovarnah je zaposlenih okoli 33 tisoč delavskih moči.

Kdor pozna razdelitev nadzorstvenih okrajev po Avstriji, njemu se mora čudno zdeti, kako sta prišla Slovenski Štajer in nemški Srednji Štajer pod en

nadzorstveni okraj. To je pač samo na ta način razložljivo, da se slovenski obrtni in politični krogi niso za te zadeve nič brigali ali pa da, ni bilo med političnimi in obrtnimi krogi nobenega stika, kakor sedanjí čas. Obrtniki se obehajajo na frak najbolj derutni stranki in škodijo s tem sebi ter slovenski stvari.

Slovensko obrtništvo se pod vodstvom v bistvu obrtnemu stanu nasprotno svobodomiselne stranke še niti ne zmepla za to, da bi vsaj sedaj postavilo v program svojih zahtev ustanovitev spočnještajerskega nadzorstvenega okraja. Obrtnemu stanu ni treba razpravljati o pomenu lastnega slovenskega okraja. Slovenski narod pa ima interes na tem, da se v vsakem oziru otrese vseh spon, ki ga vežejo z Gradcem.

Pogreb † stolnega dekana dr. Ivana Mlakarja.

Zopet se je zaprl hladni grob, iz naših vrst je izginil mož milega značaja, blagega in plemenitega srca — v soboto popoldne ob 4. uri smo spremili k večnemu počitku mil. preč. g. stolnega dekana, dr. Ivana Mlakarja.

Že okrog pol 4. ure popoldne je bilo zbranega pred poslopjem stolnega kapitlja ogromno občinstva in še vedno so prihajale nove vrste ljudi kljub slabemu vremenu od blizu in daleč, da izkažejo zadnjo ljubav možu, o katerem se smelo trdi, da v svojem življenju ni mogel imeti sovražnika. Od blizu in daleč je prihitelo okrog sto duhovnikov-sokratov, da spremijo k večnemu počitku svojega predragega tovariša, ljubečega učitelja in vzornega duhovnika. Krsto je blagoslovil in sprevod vodil od hiše žalosti v stolno cerkev v najhujšem dežju naš prevzvišeni vladika, gospod dr. Mihael Napotnik, ob asistenci stolnega kapitlja ter druge duhovščine. Zastopani so bili vsi državni in drugi uradi, častniški zbor, veliko meščanstva, skorodane vsa mariborska slovenska inteligenca, narodna društva, premnogo osebnih čestilcev dragega rajnega od blizu in daleč; še celo iz daljnega Gradača sta prihitela kanonika baron Oer in Fötsch izkazat predragemu sobratu zadnjo čast. Družbo sv. Mohorja je zastopal g. dr. Rožič, izmed poslancev so se udeležili pogreba gg. dr. Korošec, dr. Verstovšek, Pišek, Ozmeč. V vrsti žalujočih sta korakala razven velikega števila dekanov, župnikov in druge duhovščine tudi iz oddaljenega Spodnjega Štajerja še tudi mil. g. Fran Ogradi, opat celjski, ter mil. g. Fran Hrastelj, arhidiakon konjiški. Za šeste-

rovprežnim vozom so stopali potrtega srca njegovi najbližji sorodniki in zatem nepregledna množica žalujočih, kakoršne je Maribor tudi ob najlepšem vremenu le redkokedaj poprej videl; razven bogoslovcev na stotine dijaštva, učenke in gojenke zavoda čč. šolskih sester ter v velikem številu mariborske gospe in gospodične in drugo občinstvo.

Cela škofija žaluje za dragim rajnim, kajti ni je župnije v njej, kjer bi ne imel plemeniti rajnik še svojih učencev ali takih, katerim je izkazal na ta ali oni način kakšno dobroto ali ljubav. In sedaj že počiva v hladni gomili dragi naš rajnik, njegov duh se je že dvignil tja gor v višave, njegova duša je že pri Bogu, a spomin na njegova dela, na njegovo mirno, zlato dušo nam ostane neizbrisljiv. Zemeljskim ostankom bodi domača zemlja lahka, njegovi plemeniti duši pa svetila večna luč!

Zadružne vesti.

Občni zbor Zadružne Zveze v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 4. maja t. l. Natančni spored se objavimo. Ker se bodo na obnem zboru razpravljala nekatera zelo važna vprašanja, se pričakuje, da se bodo štajerske članice v obilnem številu udeležile obnega zbora.

Na Štajerskem ima sedaj ljubljanska Zadružna Zveza 118 zadrug in sicer 101 posojilnico in 17 raznih drugih zadrug; njej pripada več članic na Sp. Štajerskem, kakor obema drugima zvezama (celjski in Verbandu v Gradcu) skupaj.

Zadružna, oziroma gospodarska predavanja se vrše: dne 19. aprila v Jarenini, dne 26. aprila v Ponkvi ob južni železnici, dne 3. maja pri Sv. To mažu pri Ormožu, dne 10. maja v Škalah, dne 17. maja v Ljutomeru, dne 24. maja v Artičah. Povsod predava nadrevizor Vladimir Pušenjak. Več zadrugam se ni moglo ustreči, ker so bile nedelje, za katere so želele predavanja, že oddane.

Osrednja zadruga za vnovčenje živine v Mariboru ima svoj občni zbor v petek, dne 24. aprila. Občni zbor bo zanimiv, ker se bodo istega udeležili tudi zastopniki centrale na Dunaju, ki bodo poročali o uspehih zadružnega vnovčevanja živine v drugih avstrijskih deželah.

Najnovejši članici ljubljanske Zadružne Zveze sta kmečki posojilnici v Kamnici in Št. Pavlu pri Preboldu. Že dosedanji kratak čas poslovanja pričča, da se bodo zadruga zelo lepo razvijale in da je bila njih ustanovitev potrebna.

PODLISTEK. V deželi Faraonov.

Dr. M. Slavič.
 (Dalje.)

Ta dan je moral biti sploh ugoden za ženitev. Med vožnjo smo namreč videli v neki vasi zopet gostovanjsko, nekoliko manjšo procesijo brez jezdecov in drugih vozov razun rdečega voza neveste. Po dne smo hodili po potih kraljestva mrtvih, na večer vidimo pota onih, ki grejo v življenje. Ko bi le bilo vedno srečno in ne vodilo tje, na kar nas spominja pri postaji Tura velikanska jetnišnica. (Zdaj, januarja 1014, so pisali časniki, da so se ti jetniki uprli, pobili precej paznikov, dokler niso bili ukročeni s svinčnimi krogliami v svojih telesih.) Na drugi strani v mokatimskem gorovju pa se vidijo kamnolomi, kjer so že stari Faraoni jemali lepi apnenec za mastabe in piramide.

V Sakkari smo gledali stopnjato piramido, ki tvori prehod od mastabe do piramide. Faraon Snofru iz 4. dinastije je v Medumu v Gornjem Egiptu prvi začel zidati nagrobni spomenik v obliki pravilne piramide, kakršne so dozidali v njih popolnosti Snofrovi nasledniki Cheops, Chefren in Mikerin v kraju Gize pri Kairi. Nad grobom ni samo štirioglasta stavba, kjer bi naj prebival kakor v stanovanju ka, tudi ni nad prvo mastabo naloženih več ožjih mastab kakor pri stopnjati mastabi, ampak nad grobom se pričenja kvadratna stavba, ki se navzgor vedno bolj zožuje, dokler se štiri stene, v obliki trikotra, ne strnejo na vrhu. V tej piramidi je samo grob, v sredini spodnjega dela piramide. Zato so pa za daritvene namene začeli zidati pred piramido na vzhodni strani templje.

Po slikah bi si človek predstavljal, kako bode moral po puščavi potovati do gizeških piramid in do slavne tamkajšnje sfinge. Te stavbe so res že v puščavi, toda tik do njih se popelješ z električno cest-

no železnico ali pa z avtomobilom po čudovito lepi in široki cesti med drevoredom in rodovitnim svetom. Ta lepa cesta se je napravila pred otvoritvijo sueškega kanala, da bi imela cesarica Evgenija, ki je prišla tudi k otvoritvi, lepo pot k piramidam.

Pri zadnji postaji cestne železnice je veliko poslopje „Mena House Hotel“, in temu nasproti policijska straža, pošta, lekarna in trgovinski prostori. In odtod gre cesta kake četrte ure navkribe, ki je pa tudi precej zlozna, tako da smo srečali salonsko družbo, ki se je sprehajala tudi v parketnih čevljčkih.

Da še nič ne manjka kontrastu med grobišči v puščavi in med modernim življenjem, nam pride pred piramido nasproti na belem konju — fotograf, Evropejec, Avstro-Oger, Rumunec iz Ogrskega, J. Dozsay, ki se je prišel iz svoje blizu piramide zidane hiše ponujat, da nas uvekoveči na fotografiji s sfingo in Cheopsovo piramido. Šele ko smo tik piramide in sfinge, čutimo duh puščave, duh samote, duh grobišča in kraljestva smrti v vsem veličanstvu, v vsej mogočnosti, v vsej krasoti. Zato smo bili hvaležni, da je nekaj te posebnosti spravil na sliko naš rojak, ki fotografira tam že od leta 1886 ter se podpisuje na fotografijah kot hungarien photographer to H. H. the Khedive & many foreign sovereigns.

Te piramide s sfingo se popisujejo v vsaki učni knjigi, kjer se le nekoliko govori o Egiptčanih. To je najbolj značilno za Stari Egipt. Zato še ima tudi Novi Egipt na poštah znamkah naslikano sfingo s piramido na mestu, kjer imajo naše znamke ces. glav. Res je nekaj izpopadnega na teh velikanskih stavbah, o katerih se še vedno ne ve, kako so jih mogli sezidati. Stavbeniki so dosegli s piramidami utis mogočnosti in večnosti po teh orjaki z velikanskimi dimenzijami v sredi mirne, tihe, ravne puščave.

Največja je prva ali Cheopsova piramida, Faraona iz 4. dinastije, ki je vladal za svojim očetom Snofrom okoli 2800 pr. Kr. Dolžina ene strani kvadratnih tal meri sedaj 227 m; ker je pa spodaj ne-

kaj nasutega peska, mislijo, da je bila prvotna dolžina nad 230 m. Visočina meri zdaj neaaj nad 137 m; ker je pa vrh odkrhan, porušen, tako da zgoraj na ravnem lahko stoji do 20 oseb, je bila prvotna visočina 146 m. (Stolp cerkve sv. Štefana na Dunaju je 137 m visok.) Tla piramide zavzemajo 54.300 kvadr. metrov in stavba obsega še zdaj 2.352.000 kubičnih metrov. Vrh in stranske gladke plošče manjkajo že piramidi. Zidana pa je piramida samo iz velikanskih štirioglastih kamnov rumenkastega apnenca, ki so jih lomili v bližini. Zunanje strani pa so bile obdane z lepšim, belim apnencem iz Mokatama, zlasti iz kamenoloma Tura onkraj Nila. Orjaški napor tiči pa v tem, da so stari Egiptčani zvozili in zvalili toliko teh 3—4 m debelih skal. Neki Iomard je preračunal, da bi lahko napravil s kamnjem te piramide okoli cele današnje Francije 9 dm visok in 4 dm širok zid. V notranjščini te ogromne stavbe ni bilo ničesar drugega kakor ozko grobišče za krsto z mumijo. To grobišče je v Cheopsovi piramidi iz granita, ravno tako krsta, ki je pa že davno prazna, 2 m dolga, skoro 1 m široka in 1 m široka. Od 5. dinastije naprej so ta grobišča popisali s hieroglifi. Iz teh napisov v piramidah se je izvedelo veliko staroegiptске zgodovine.

Blizu te piramide sta piramidi Cheopsovih naslednikov, Chefrena in Mikerina, nekoliko nižji. In pred Cheopsovo piramido na vzhodni strani so 3 male piramide, kjer so bili pokopani Cheopsovi sorodniki. Okoli teh piramid, zlasti na severozahodni in južnovzhodni strani, pa je vse polno drugih grobišč, cela vrsta mastab zlasti na zahodni strani Cheopsove piramide, kjer so pokopani Faraonovi služabniki. Tako kraljuje Faraon tudi po smrti nad svojimi podaniki. Krasen je moral biti nekdanji pogled na piramide bliščeče se v belem apnencu ali rdečem granitu. Ti zunanji okraski so zdaj že odpadli, zato stene niso gladke, ampak tvorijo posamezni kamni stopinje, po katerih se lahko pride na vrh piramid.

(Dalje prih.)

Štajerska zadružna organizacija je vzgojila v svojih tečajih ne le za se sposobne in vnete zadružne delavce, temveč slušbuje celo več Stajercev še v drugih deželah v zadružnih službah. Bivši tajnik posojilnice v Št. Lenartu v Slovenskih goricah in pozneje v Celju, gospod Fr. Krambergar, zavzema odlično mesto pri ljudski posojilnici v Ljubljani, bivši tajnik kmečke posojilnice v Ptuj, gospod Al. Krajnc, je po doslužnih vojaških letih bil imenovan tajnikom posojilnice v Dobrinju na otoku Krk, gospod Iv. Koropec iz Makol slušbuje pri posojilnici na otoku Cresu. Pri nas na Spodnjem Štajerskem pa imajo celo vrsto tajnikov, ki so izšli iz naših tečajev, kateri ne le vzorno vodijo svoje domače posojilnice, ampak še tudi sestavljajo pri sosednjih posojilnicah računsko zaključke. Vse to so sadovi izobraževalnega dela v zadružni organizaciji.

Naše prireditve.

Št. Lenart v Slov. gor.

Občni zbor Katoliškega političnega društva dne 19. aprila za šentlenartski okraj je izborni uspel. Udeležilo se ga je veliko število najodličnejših mož celega okraja. Shodu je predsedoval župan občine Lormanje, g. Janez Rop. Poročilo o društvenem delovanju je podal g. Ignacij Kurboš. Državni in deželni poslanec Ivan Roškar je v izbornem govoru poročal »svojem državno- in deželnozborskem delovanju in povdarjal posebno važnost volitev za okrajni zastop. Državni in deželni poslanec dr. Korošec je v krepki besedi obrazložil, kako so liberalci in nemškutarji lansko leto blatili in ubijali državnega č. g. Bosina, blatili ga in kradli njegovo poštenost, fantalina pa, ki je pred kratkim hotel zastopiti mater in sestre, pa so imeli za angelja, za vzor mladeniča. Govornik je krepko očrtal »delo« liberalcev in je povedal, kje je pravica, kje poštenost. Poslancem S. K. Z. se je izreklo popolno zaupanje. V odbor Katoliškega političnega društva so izvoljeni sami vzor možje. Društvo predseduje župan Rop. — Šentlenartski okraj je s tem shodom zopet pokazal, da je čika Sp. Stajerja, in da so možje tega okraja ponos naše K. Z.

Ivanjci.

Lepa je naša dolina. Ljudstvo, ki prebiva v tukajšnji okolici, je po ogromni večini v taboru S. K. Z. Liberalci ali nemškutarji so le bele vrane, ki frfajo pod raznimi novimi imeni kot politične ptice ob času raznih volitev. — Včeraj, dne 19. aprila, popoldne je K. Z. priredila pri vrlem našem pristašu, županu g. A. Trstenjaku, politično zborovanje. Udeležba je bila izvanredno velika. Čez 150 odličnih kmečkih mož iz cele okolice je prišlo na shod. Govorila sta poslanca Roškar in dr. Korošec. Prvi je poročal o drž. zboru in je obrazložil kmečke volitve, drugi pa je volilec jasno predložil velik pomen in uspeh obstrukcije v dež. zboru. S tem bojem smo Slovenci dosegli to, da se v dež. zbornici ne more in ne bo moglo delovati, če Slovenci ne dovolijo. Združeni pojdemo od dosedanjih uspehov do nove zmage. Oba govora sta bila z velikim navdušenjem sprejeta. G. J. Pelc se je zahvalil poslancema in K. Z.; volilci so izrekli poslancem S. K. Z. popolno zaupanje. Naša stranka je na ta shod lahko ponosna!

Sv. Miklavž pri Ormožu.

Političen shod S. K. Z., katerega je imel posl. Brenčič tukaj v nedeljo, dne 19. t. m., v gostilni g. Golenka, se je nad vse zadovoljno obnesel. Shodu je predsedoval gospod župnik Meško. Nad 300 ljudi iz domače župnije in sosednjih župnij, med temi mnogo gospodov županov, občinskih svetovalec in odbornikov iz ormoškega okraja, je z velikim zanimanjem poslušalo temeljito poročilo govornika o delovanju v državnem zboru, kakor tudi o raznih važnih vprašanjih v deželni zbornici. Gospod župan Vraz iz Zorovine priporoča, naj se domovinska postava v državnem zboru predrugači, da ne bodo občine imele toliko sitnosti. Nadalje apelira na zborovalce, da bi se posestniki enkrat zbrali in bi se o gospodarskih vprašanjih natanko pogovorili. Poslanec je na stavljena vprašanja takoj odgovoril ter tudi sam priporočal predlagane sestanke posestnikov. Zborovalci so enoglasno izrekli zaupnico svojemu državnemu posl. gospodu Brenčiču, kakor tudi vsem poslancem Slov. Kmečke Zveze.

Sv. Bolfenk pri Središču.

Shod, katerega je imel tukaj g. državni poslanec Mihael Brenčič v nedeljo, dne 19. t. m., po rani sv. maši, se je sijajno obnesel. Nad 200 ljudi je z napeto pozornostjo poslušalo temeljito poročila gosp. poslanca o delovanju v državnem zboru in ves zbor je konečno sprejel z burnimi živjivklici sledečo resolucijo: »Volilci bolfenske župnije, zbrani na shodu dne 19. aprila 1914, izrekajo svojemu državnemu poslancu g. Brenčiču popolno zaupanje, kakor tudi še vsem drugim poslancem S. K. Z.« Proti je glasoval samo en liberalci in še ta je dvignil obe roki. Pri Sv. Bolfenku vlada veliko veselje nad tem krasno uspelem shodu.

Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Igra »Mala pevka«, ki jo je vprizorilo naše Bralno društvo s pomočjo mladinske organizacije na velikonočni ponedeljek, je prav dobro uspela. Vsi igralci so rešili svoje vloge v splošno zadovoljnost zares mnogobrojnega občinstva. Zahvaljujemo se pred vsem gospodu Rešu, kateremu gre prva zasluga, da

se je omogočila ta krasna prireditev, ker se je mnogo trudil s poučevanjem posameznih vlog, zlasti še petja; nadalje gospodu dr. Vebetu iz Celja, ki je prevzel najtežjo vlogo starega puščavnika. Tudi gospodu Brezovniku bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala za vsestransko pomoč, zlasti pa še gosp. Moleku iz Maribora, ki nam je po končani predstavi pripravil mnogo smeha s šaljivim nastopom starega veterana. Splošna želja navzočih gostov, domačih in tujih, je bila, da jim pripravimo kmalu zopet kaj enakega.

Št. Peter niže Maribora.

V nedeljo, dne 19. t. m., se je vršil pri nas občni zbor posojilnice, na katerem nam je načelstvo podalo poročilo o dosedanjem delovanju. Iz tega je razvidno, da je posojilnica zelo veliko storila za pospeševanje varčevanja in da šteje 235 vlagateljev, kateri so v kratkem času delovanja posojilnice vložili okrog 54.000 K vlog. Posojilnica ima ne le dovolj denarja, da lahko ustreže vsem prošnjikom za posojila, ampak še okrog 20.000 K odvišnega denarja. Poročilo načelstva, kakor tudi nadzorstva, da je poslovanje zadruga v lepem redu in da se varno posoja, se je vzelo z zadovoljstvom na znanje. — Nato je predaval gospod nadrevizor Pušenjak o položaju kmečkega stanu, o potrebi gospodarskih organizacij ter navduševal v bodoče za stanovsko kmečko organizacijo. Nad eno uro trajajočemu govoru so sledili udeleženci z velikim zanimanjem. — O zanimanju za to predavanje priča dejstvo, da je bila udeležba tako obilna, da je bila šolska soba natlačena polna.

Grize pri Celju.

V nedeljo, dne 19. aprila, se je vršil shod J. S. Z. takoj po prvem sv. opravlju pri gospodu Piklu. Okrožni tajnik J. S. Z., Vek. Zajc, nam je orisal važen pomen strokovne organizacije. Sporočil nam je tudi veselo novico, da se je vpeljal sedaj nov rudarski zakon o zavarovanju proti nezgodam za rudarje. Na shodu je bilo tudi precejšnje število socialnih demokratov, ki so hoteli ugovarjati, a jih je govornik tako prijel, da so morali molčati.

Velenje.

V nedeljo, dne 19. aprila, ob 3. uri popoldne, se je vršil shod J. S. Z. za železničarje. Na shodu je poročal V. Zajc iz Maribora. Zanimanje za J. S. Z. je bilo veliko. Sklenilo se je med železničarji, da bodo živahno agitirali za svojo organizacijo v J. S. Z. Upati je, da se bodo tudi po drugih krajih začeli železničarji zanimati za to potrebno organizacijo.

Politični pregled.

Baron Engel finančni minister.

Listi poročajo, da bo v kratkem imenovan vodja finančnega ministrstva baron Engel za finančnega ministra. Njegov dosednji proračunski referat bo baje prevzel ravnatelj državnih železnic na Dunaju, dvorni svetnik Kolisko, ki bo imenovan imenovan za sekcijskega šefa.

Naši gospodarski cilji v Mali Aziji.

Gospodarske želje in cilji, ki jih zasleduje sedaj po poročilih o sestanku v Opatiji naša diplomacija v Mali Aziji, se baje tičejo province Adalije v zahodni Ciliciji. Avstrija hoče tam zasledovati trgovske in gospodarske interese in je v to svrhu pred kratkim ustanovila tam svoj konzulat. Avstrijski podjetniki skušajo dobiti premogokopne koncesije in monarhija bo čisto gotovo konkurirala tudi pri eventualnih železničnih gradbah. Nekateri dunajski listi poročajo, da bo Avstrija v precejšnji meri udeležena pri gospodarskem izkoriščanju Male Azije, kar bi bilo vsaj kolikor toliko nadomestilo za njene gospodarske izgube na Balkanu. Adalija je nekdanja Attalia v vilajetu Konja. Leži ob Sredozemskem morju in sicer ob zalivu istega imena. Prebivalcev šteje okoli 25.000, izmed katerih je dobra četrtina Grkov. Pristanišče je sicer majhno, toda jako ugodno. Mesto leži blizu izliva reke Kataraktes; ustanovil je je že stari Attalos II., po kojem se še dandanes imenuje. Turki so jo prekrstili v svojo Satalje.

Zatiranje Poljakov na Pruskem.

V pruskem deželnem zboru je poslanec Stupp povedal prav zanimive stvari o uspehih barbarskega zatiranja Poljakov. Sklenjeno je bilo, da se s državnimi milijoni nakupi čim več poljskih posestev. Ta naj se prodajajo le Prusom. Toda doslej se ta sklep ni dobro izvrševal, zakaj Poljaki so nakupili 99.000 hektarjev pruske zemlje ter se po mestih poljsko prebivalstvo silno množi. Poljske kmete silijo v mesta in izpodirivajo povsod Pruse. Že okoli milijarde pruskega denarja se je potrošilo v pogin Poljakov v zadnjih desetih letih, a uspeha ni skoraj nobenega. Poslanec Stupp je javno priznal, da vse bestialne vse nemške brutalnosti in nekulturne nasilnosti ne morejo premagati zavednosti tri in pol milijona Poljakov. Nemcev je čim dalje manj, Slovanov pa povsod več in več.

Francija pred volitvami.

V Franciji vihra volilni boj. Radikalci in socialisti so že izdali svoje volilne oklice, ki se pa, kakor je bilo pričakovati, ne razločujejo dosti od svojih prejšnjih volilnih oklicev in ne povedo nič novega. Prvi pojejo svojo staro protiklerikalno pesem, v kateri skušajo natveziti svetu, češ, moč katoličanov je v Franciji že tako silno narasla, da preti ljudem

vladi nevarnost za njeni obstoj. V tem volilnem boju igra upeljava zakona o triletni vojaški službi še posebno važno vlogo. Zmedo, ki vlada sedaj v Franciji, najbolj označuje naslednji oklic zveze republičanskih poslancev: »Že celih 15 let, odkar je v Franciji radikalna struja na krmilu, vlada v deželi popolna anarhija. Zmeda je dovedla državo do brezzakonitosti in brezpravnosti. Temu se mora storiti konec.« — Zmedo v Franciji najbolj označuje dejstvo, da je prišlo v Parizu samem nič manj kot 270 mož svojo kandidacijo.

Raznoterosti.

Imenovanja. Za korespondenta arhivnega sveta za Štajersko so imenovani: dr. Franc Kovačič, profesor bogoslovja, in dr. Anton Medved, gimnazijski profesor, oba v Mariboru, ter Josip Kožuh, gimnazijski profesor v Celju.

Iz šolske službe. Ravnatelj deželne meščanske šole v Celju Anton Paul je štopil pred kratkim v pokoj.

Državnozbornske volitve v Mariboru. »Grazers Volksblatt« z dne 18. t. m. piše: V Mariboru se govori, da se bo poslanec Wastian v najbližjem času popolnoma umaknil iz političnega življenja. Kot njegovega naslednika za mariborski državnozbornski mandat se imenuje odvetnik dr. Mravlag, ki je iskal v poslednjem času stika z vsenemci.

Zdravstveno stanje našega cesarja, Današnja »Grazers Montags-Zeitung« poroča: Katar, kojega si je nakopal naš cesar pred 14 dnevi, noče odjenjati. Razven višjega generalštabnega zdravnika dr. Ketzla, kojemu je poverjeno stalno nadzorovanje zdravja našega cesarja, so poklicali na posvetovanje še tudi dvornega svetnika profesorja dr. Ortnerja, ki je konstatiral sledeče: H kataru v dihalnih organih se je še pridružilo zvišanje temperature, kar povzroča kašelj, vsled česar vladar ne more spati. Kljub temu izvršuje naš cesar svoje vladarske dolžnosti, kakor po navadi in sprejema avdienco. Včeraj v nedeljo je sprejel prvega dvornika kneza Montenuovo, oba generalna pribočnika, ministrskega predsednika grofa Stürgkha in generalnega ravnatelja Habarda. Nadvojvoda Franc Salvator in njegova soproga Marija Valerija, hči cesarjeva, sta se odpeljali iz Wallsee-a na Dunaj.

Slana. Danes po noči je temperatura bila tako nizka, da je po nekoč močno nastopila slana. Iz Špelfelda se nam poroča, da so v tamošnji okolici v nižjih legah pozeblji orehi, kateri so že bili razceveteni. Na polju med Cmurekom in Štrasom je bila slana tako močna, da je rž in večja detelja deloma ovenela vsled slane. Ker se je bati, da bo slana še tudi prihodnje noči nastopila, bi bilo dobro, ako se vinogradniki pripravijo s tvarino za zažiganje ognja proti pozebi.

Sprememba agend mariborskega glavnega carinskega in davčnega urada. Deželno finančno ravnateljstvo za Štajersko naznanja: Pričenši s 1. majnikom 1914 bo davkarija v Mariboru opravljala te-le posle, ki jih je do sedaj opravljal carinski urad v Mariboru in sicer: obdačenje užitnine (pivo, žganje, petrolej, davek na sladkor, na meso, vino in sadje-vec), tobak, sol, računovodstvo o posebni oddaji pri trgovini, žganjeto in prodaja žganih opojnih pijač na drobno. Nadalje plačljive tiskovine in statistične vrednostne znamke.

Novo politično društvo. Na Dunaju se je ustanovilo društvo »Austria nova« za pospeševanje narodnostnega miru v naši državi. Društvo hoče skrbeti za enakopravnost vseh avstrijskih narodnosti, kakor pravi prva točka programa. S to točko je pač dovolj povedano, da je tiste enakopravnosti, ki nam je zasigurana v ustavnih zakonih, dandanes precej malo. Jasno je tudi, katere narodnosti pogrešajo te enakopravnosti, to so Slovani, kajti Nemci pač ne morejo trditi, da bi se bila njim nasproti zgodila tudi najmanjša krivica. K večjemu so hotele razne dunajske vlade Nemce z dobrotami preveč obložiti, cesar seveda niso zaslužili. Da pa morajo namesto zakonov privatna društva skrbeti za narodno enakopravnost v monarhiji, to pač za našo politiko ni ravno ugodno znamenje. Bojimo se, da tudi to društvo »Austria nova«, kateremu želimo največjega uspeha, ne bo utegnilo poravnati krivic, ki so se nam že v tem oziru zgodile.

Italijanski denar za istrske volitve. Pariški list »Eco de Paris« poroča, da se je v Italiji subskribiralo 200.000 frankov za protislovanski boj — Avstriji. Ta svota naj nadomesti izgubo mestne uprave v Pulju.

Organisti, pozor! Podporno društvo organistov naznanja, da se vrši občni zbor dne 27. aprila t. l. v Celju v hotelu »pri belem volu« ob 11. uri popoldne s sledečim sporedom: poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, sprejem novih udov, volitev novega odbora, sprememba paragrafov 37 in 38 društvenih pravil, razni predlogi. Organisti, pridite v obilnem številu!

„Danica.“ Slovensko katoliško akademsko tehniško društvo »Danica« na Dunaju, do sedaj v VIII. okraju, Schönborngasse št. 9, se preseli dne 21. aprila 1914 v novo društveno stanovanje v IX. okraju, Liechtensteinstrasse št. 95-8, kamor se naj blagovolijo nasloviti od dne 21. aprila 1914 vse pošiljke na to društvo.

Štajerska.

Maribor. (Škrlatica.) V nedeljo, dne 19. t. m., je pri svojih stariših v Mariboru obolet na škrlatici dijak I. C. razreda na mariborski gimnaziji. Alojzij Urankar ter bil prepeljan v bolnišnico. Radi tega je v I. C. razredu pouk za teden dni prekinjen. — Dva gimnazijca-semeniščana, ki sta dozda bil bolna na škrlatici, sta prišla že zdrava nazaj.

Maribor. Mariborski Orel priredi v nedeljo, dne 26. aprila, v prostorih Katoliškega pomočniškega društva znamenito igro iz življenja in trpljenja koroških Slovencev „Miklova Zala.“ Prosimo mariborske, kakor tudi okoliške Slovence, da nas počaste z mnogobrojnimi obiskom. Nobenemu posetniku ne bo žal, ker je ta igra nekaj res lepega. Igralci nastopijo v novih, slikovitih kostumih. K mnogobrojni udeležbi vabi — mariborski Orel.

Maribor. Velika je bila slavnost, s katero smo včeraj, dne 19. aprila, proslavili letošnji jubilej slovenskega naroda, 500letno ustoličenje zadnjega koroškega vojvode. Obširen spored slavnostnega dne, obsegajoč 12 točk, bil je radi znane spretnosti režije speljan uprav izborni. Overtura iz opere „Poljub“ nas je takorekoč vpeljala v slavnost. Površila sta navdušenje še od moškega zbora dobro peto „Molitev in od znanih igralcev proizvajan intermezzo iz opere „Ksenija.“ Dr. Anton Medved je imel navduševalen govor. Potem smo pred svojimi očmi zagledali pristne stare Slovence in Slovenke, ki so nam predstavili v dveh dejanjih „Kneza Volkuna.“ S to predstavijo se je takorekoč udeležil govor, udeležil se posamezne besede slavnostnega govornika. Med odmorom smo čuli Parmov „Minka valček“ in krasen, z vso preciznostjo izvajan, slavno znani „Večer na Savji.“ Sledilo je še tudi prav dobro uprizorjeno 5. dejanje Jurčičeve žaloigre „Tugomer“ in za njim kot predzadnja točka slavnostni sklep opere „Nikola Šulič Zrinjski.“ Lepše pa nismo mogli zaključiti tega slavnostnega dne, kakor s sliko, ki se nam je ob sklepu predstavila. Pristne, stare slovenske noše, fantje, dekleta, moške in žene, vse se je zedinilo in zadoneli sta še pesmi: „Hej Slovani!“ in „Lepa naša domovina.“

Ljutomer. Lep, krasen dan je bil na veliko soboto, katerega se je radoval vsak kristjan ter tudi zajedno vstajenja Gospodovega. Tudi Ljutomerski Orel se je udeležil procesije. Ni se dal motiti od liberalnih neslanih opazk, ki so padale, ampak je ponosno korakal naprej. Vam pa, liberalni neotesanci, kličemo: Sramujte te! Ali mar mislite, da ste s psolvkami ponižali nas Orle, ki se vas toliko bojimo, kakor „maček miši!“ Kot odgovor našim zasmehovalcem pa naj bo: S smotrenim delom naprej po začrtani poti!

Veržej. Tako krasne procesije, kakor smo jo imeli letošnjo-velikonoč, še ni videl naš ponosni, starodavni trg. Ob krasnem vremenu se je razvil veličasten sprevoz iz farne cerkve z novimi banderi in nebom, za katere si je pridobila gospa Julijana Seršen nevenljivih zaslug. Procesije so se udeležili tudi častiti gospodje salezijanci, ki so s petjem in veličastno godbo povečali slavnost vstajenja Gospodovega.

Celje. (Zavoženo mestno gospodarstvo.) Naši modri mestni očetje so v svoji zadnji seji sklenili, da najamejo zopet večje posojilo in sicer 20.000 K pri naši nemški šparkasi. Radovedni smo, kako dolgo bo to šlo!

Sv. Pavel v Sav. dolini. Šentpavelsko pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 3. majnika t. l., ob 4. uri popoldne, veliki spomladanski koncert v gostilni gospoda Sačnika na Savinjemostu. Veliki mešan zbor nastopi v narodni noši, kakor so jo nosili pred sto leti v Savinjski dolini.

Braslovce. V nedeljo, dne 26. aprila, po rani sv. maši, se vrši politični shod na Legantu. Govorijo poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec in Pišek. Pristaši K. Z., agitirajte za obilno udeležbo!

Dobova pri Brežicah. V nedeljo, dne 26. aprila, po zgodnji sv. maši, se vrši v gostilni g. Marka Katiča shod S. K. Z. Govorita poslanci dr. Benkovič in dr. Jančič. Somišljeniki v Dobovi in okolici, agitirajte za obilno udeležbo. Pridejo naj na shod tudi naši pristaši iz sosednjih župnij!

Brežiški okraj. Ne vemo, ali imamo brežiško glavarstvo samo radi tega, da zavira delovanje slovenskih krščanskih društev. Če bi le povsod bili — glavar in uradniki tako točni, kakor pri prepovedi kakih prireditve, bi bilo naše ljudstvo srečno. Gosp. glavarju so posebno rajhenburški Orli všeč, dela jim povsod neprimliko. Sicer bodo pa Orli vstrajali v okraju, drugi bodo pa šli! Tedaj bodemo pa peli: A dijo, pa zdravi ostanite!

Koroško.

Protestni shod Katoliškega in političnega društva za Slovence na Koroškem zoper tlačenje koroških Slovencev se vrši v sredo, dne 22. aprila 1914, v Velikovecu, v Narodnem domu, ob eni uri popoldne. Slovence, odgovorimo nemškonomacionalnim hujšakom, ki hočejo vzeti slovenskemu kmetu zadnje pravice pri sodiščih in možnost zagovarjati se in braniti Vam uspešno svoje premoženje, svojo čast in švoje življenje!

Občni zbor koroškega Slovenskega šolskega društva, ki se je vršil na velikonočni ponedeljek v veliki dvorani Narodnega doma v Pliberku, je bil zelo dobro obiskan. Zbralo se je nad 200 zavednih slo-

venskih posestnikov in mladeničev iz bližnje in daljne pliberške okolice; tudi velikovski in železnokapelski okraj sta bila zastopana, kar gotovo znači, da se naše ljudstvo zelo zanima za šolsko vprašanje. — Na obnem zboru se je tudi pokazalo, da je zahteva po preustrojitvi ljudskih šol na slovenskem Koroškem v tem zmislu, da se upelje slovenski jezik kot učni jezik, vseobča, in da ni preustrojitve šol mogoče želja samo treh že znanih občin pliberškega okraja. Slišale so se pikre opazke na šolske oblasti, ki še do danes niso vpeljale na šolah v Strojni, Št. Danijelu in Vogereh slovenskega učnega jezika, da si jim je to upravno sodišče izrečno naročilo. Zborovalci so odločno zahtevali, da se slovenske potrebe ljivosti naj ne preskuša predolgo. Šolske oblasti, ki so takrat, kadar gre proti kakemu slovenskemu krajnemu šolskemu svetu, ali proti Slovincem sploh, tako iznajdljive, da znajo paragrafe tudi na glavo postavljati, naj se nikakor ne izgovarjajo s pasivno rezistenco koroškega deželne odbora, ker jim taki izgovori ne delajo posebne časti! Na obnem zboru je poročal tudi poslanec Grafenauer.

Iz dežele smradu.

Izvirno poročilo našega poročevalca.

Budapest, dne 4. aprila 1914.

Veliko se je že pisalo o mažarskih liberalcih in o njih brezverstvu. Seveda to ni čuda pri nas, ko je ministrski predsednik sam najhujši protestantovski kalvinec. Današnji dan je zopet dokaz največje moralne pokvarjenosti ogrske, oziroma budimpeštanske publike. V ljudski operi so predstavljali že večkrat razne, katoliško vero sramoteče igre. Višek vse nesramnosti pa je dosegel današnji večer, ko so zopet nameravali predstavljati igro „Böskem.“ Na odru se je na nesramen način žalilo katoliško vero in njene svetnike. Da se stori tem nesramnostim enkrat za vselej konec, sklenilo je katoliško društvo sv. Emericha pod vodstvom odgovornega urednika katoliškega lista „Akotmany“, Ivana Novača, rodem Slovenca iz Štajerske, ter vse katoliške mladeniške zveze, skupno s slovansko katoliško mladeniško zvezo, katero je vodil M. Sever, tudi štajerski rojak iz Ormoža, veliko demonstracijo v gledališču. In res, po posredovanju raznih vplivnih oseb posrečilo se je, da so omenjena društva za znižano ceno dobila vstopnice v parterju, galeriji, parketu in celo tri lože. O ti nameravani demonstraciji ni nikdo nič vedel. Ko so vero tako grdo sramoteč prizor v drugem aktu igre „Böskem“ pričeli, začnejo na dano znamenje vsi navzoči člani preje imenovanih društev, oziroma kongregacij, strašno, oglašajočo demonstracijo z raznimi piščali, trobentami, zvonci (popolnoma po vzoru državnega zbora ogrskega) in spuščale so se tudi še smrdeče bombe in rakete, da je smrad bil neznosen. Nedemonstrirajoča publika hiši proti izhodu, v gledališče pa pride cel kordon policajev, ki so nas neusmiljeno postavljali na ulico. Seveda, pri enem izhodu ven, pri drugem so naši čvrsti fantje in gospodje prihajali zopet nazaj. Fanatični igralci pa niso kljub groznemu smradu in neznosnemu kravalu hoteli prenehati z igro in društvo si je naročilo še celo cigansko godbo, koja je začela igrati „Himnuzo“, narodno pesem, koja je občinstvo stoji poslušalo, a demonstranti pa zraven peli. Igralci so pa ostali trdni, samo najgrši prizori so se preprečili z demonstracijami in predstava je trajala do 11. ure po noči. Aretiranih je bilo več članov. Razume se, da so tudi mažarski policisti marsikako gorko odnesli. Osobito bodo pomnili slovenske pesti, ki so neusmiljeno udrihale. V zadnjih momentih je bila policija popolnoma premagana in se ni več vračala. Na ulicah ni bilo nikake posebne demonstracije.

Sramota za Ogrsko, ki se nazivlja apostolska dežela!

—r.

Hmeli.

V pretečeni dobi, o kateri poročamo, se je pri slabem popraševanju poprodalo, oziroma pokupilo na hmeljskem trgu v Zatu kakih 15—20 bal večinoma hmelja srednje kakovosti. Tudi tokrat so bile cene še nespremenjene in razpoloženje mirno. Cene so znašale 250—290 K za stot per 50 kg. in sicer za zatečki hmelj. V pretečni meri so se pa gibale cene med 250—270 K; hmelja prima-kakovosti sploh ni bilo na trgu in so cene le zgolj nominalne vrednosti. Po daljšem času se je v tem tednu pokupilo na račun tvrdk iz Nemčije tudi okrog 50 stotov avstrijskega takozvanega tujega hmelja in sicer le hmelj najboljše in prima-kakovosti za ceno 230—250 K per 50 kg.

V zatečnem okrožju je obrezovanje hmelja že v polnem teku in bo pri ugodnem vremenu že v tem tednu dokončana. Rastlina je povsod zdrava in čvrsta, kar velja tudi glede hmelja v Savinjski dolini.

Razgled po svetu.

Morski volk — napadel barko. Dne 16. t. m. je napadel velikanski morski volk pri Piranu ob obrežju Istre neko barko s tako silo, da se je barka začela polniti z vodo. Velikan, ki je bil gotovo čez 10 metrov dolg, je zasadil globoko v lesovje barke svoje zobovje s tako močjo, da sta obtičala dva velikan-ska zoba v tramovju. Barka se je zibala, kakor bi jo hud vihar mekinil. Le z največjim naporom se je posrečilo moštvu barke, da so vođo, ki je vdrla že v

njo, zopet odstranili. Po zahtilu mornarjev je bila barka v veliki nevarnosti.

Ekscesi pijanih nemških častnikov. V Luksemburgu so aretirali tri nemške častnike. Popolnoma pijani so napadli uniformirane carinske uradnike in jih obkladali s priimkom „Zivilpach.“ Eden izmed teh pijanih častnikov je nekemu carinskemu uradniku grozil z revolverjem. Policija je aretirala vse tri častnike.

Kdo je iznašel pivo? Neki laški list je te dni trdil, da so iznašli pivo že stari Egipčani in sicer že v 20. veku pred Kristusom. Zvali so ga peluzijska pijača, ker je bilo mesto Peluzij središče fabrikacije piva. Grški zgodovinar Herodot pripoveduje, da je iznašel pivo bog Osiris, a druga legenda ga pripisuje božici Cereri, češ, da se je pivo zvalo pri Rimljanih „cerevesia.“ Tako ga naziva vsaj Plinij, kar odgovarja laškemu nazivu „cervogia“ in španskemu „cerveza.“ Iz Egipta je prišlo pivo najprej h Grkom. Pisatelja Eschil in Sofoklej sta ga zvala kithos. V Rimu so pili pivo zlasti pri slavnostih Cerere, boginje polja in sadov. Germani trdijo, da je iznašel to pivo neki kralj Gambrinus, ki ga poznajo morda pravljice, ne pa zgodovina.

Plemstvo v naši diplomaciji. Med 76 juristično izobraženimi konceptnimi uradniki v zunanjem ministrstvu je 19 grofov, 23 baronov, 10 vitezov, 22 plemičev in samo 8 navadnih državljanov. Od zadnjih so trije v četrtem, eden v petem, 3 v šestem in 1 v sedmem razredu, to se pravi, da med naraščanjem v naši diplomaciji ni niti enega meščanskega uradnika. Med 10 diplomatskimi zastopniki je 1 knez (pri sv. stolici), 6 grofov, 1 baron, 1 plemič in 1 meščanskega rodu (Dumba v Washingtonu). Od 20 poslancev je 1 knez, 7 grofov, 7 baronov, 4 plemiči in zopet samo eden meščanskega rodu (v Rio de Janeiru). Diplomatično osebje teh inozemskih zastopnikov šteje 72 uradnikov, med katerimi so 4 knezi, 31 grofov, 23 baronov, 5 vitezov, 8 plemičev in samo 1 meščanskega rodu (dr. Janotta v Sofiji). Od 104 diplomatov v inozemstvu so samo trije meščanskega rodu. Najvažnejša mesta so sedaj v roki ogrskega plemstva, vsled česar je politični in gospodarski vpliv avstrijske države polovice na zunanjo politiko in trgovinske odnose zelo nazadoval. Sicer se pa, kot menimo, uspehi naše diplomacije res lahko sodijo po čilosti — plemenite krvi naših diplomatov.

Avstrijske pivovarne v letu 1912. V Avstriji je bilo 1111 pivovaren, za 35 manj, kakor v prejšnjem letu. Po posameznih kronovinah se dele pivovarne tako-le: Nižja Avstrija 42, Gornja Avstrija 127, Solnograško 37, Štajersko 24, Koroško 34, Kranjsko 7, Trst z okolico 1, Tirolsko 43, Predaljsko 26, Češko 555, Moravsko 93, Šlezija 26, Galicija 88, Bukovina 7. V Istri, na Goriškem in v Dalmaciji ni pivovaren. Od obstoječih pivovaren jih je obdelovalo 854 izključno avstrijski ječmen, 54 izključno ogrski ječmen, 143 avstrijski in ogrski ječmen in 1 pivovarna v Galiciji izključno inozemski ječmen. Povprečno so imele pivovarne skupaj 29.681 delavcev. Pridelalo se je piva 22.700.000 hektolitrov, in sicer na Nižje-Avstrijskem 3.710.000, Gornjem Avstrijskem 1.110.000, Solnograškem 450.000, Štajerskem 1.350.000, Koroškem 250.000, Kranjskem 110.000, v Trstu z okolico 130.000, Češkem 10.660.000, na Moravskem 1.820.000, v Šleziji 640.000, v Galiciji 1.620.000 in v Bukovini 190.000 hektolitrov.

Avtomobili v Franciji so jako priljubljeno in razširjeno prometno sredstvo. Konec junija 1913 je bilo na Francoskem 90.859 avtomobilov v prometu. A od tega časa je pa njih število naraslo tako, da že služi danes čez 100.000 avtomobilov francoskemu javnemu prometu.

Vajenec

se **takoj** sprejme v tiskarni **sv. Cirila v Mariboru**. Imeti mora meščansko šolo ali par razredov gimnazije. Zahteva se popolno znanje slovensčine v govoru in pisavi.

Bay-Rum s konjičkom

Iz tovarne Bergmann & Comp., Dečln ob Labi

je in ostane vedno najboljša voda za umivanje glave, za paznetno negovanje las, zabranjuje luskavost, zabranjuje prečasno osivelost in izpad las ter krepi lasne korenine. Nebroj priznanj! V stekleni ah po K 2 — in K 4 — se dobi v vseh lekarnah, drožerijah, parfamerijah in brivnicah.

Sveteča se pisma. In že zopet nova iznajdba, ki postane za ekspediranje poročil potom zrakoplovov še velikega pomena. Do sedaj so metali iz zrakoplovov pisma vedno zavita v poseben zavoj, a se jih je vedno mnogo izgubilo. Izumitelj nove iznajdbe pa zaklepa pisma v podolgast strok, tako da so zavarovana proti vremenskim in vlažnim vplivom. Bistvo nove iznajdbe pa obstoji v tem, da omogoča najdbo teh poročil tudi po noči. Spretni del stroka je napolnjen z neko maso, ki se pri padcu na tla vžge in razširja močno, pol ure trajajočo svetlobo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

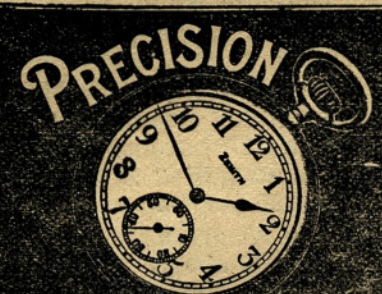
- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!

PRECISION

Lastna tovarna!

ZENITH

GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastonj in poštne prosto.

Svetovna tvrdka.

Na tisoče zahval.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na sortiment na fina vina v buteljkah.

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinočrcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov.

Manjše kmečko posestvo s hišo in 2—6 oralo zemlje se išče v mariborski okolici v najem. Ponudbe na upravništvo „Stražo.“

Loterijske številke.

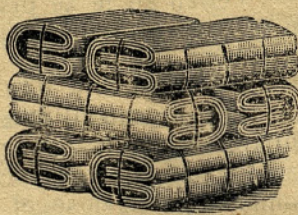
Gradee: 15. aprila 55 4 24 6 38
Line: 4 aprila 54 40 47 36 67

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasno novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna!

Vzorci na razpolago

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom
KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za reveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovnega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva.

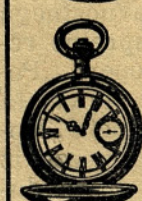
Sloboden nakup.

Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“.

Ure

Točna postrežba

Dobro. Po ceni

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki zastonj. Gramofone od 20—200 K.

Niklasta remoat-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 18-—
Kuhinska ura	K 4-—
Budilka, niklasta	K 3-—
Poročni prstani	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor Gosposke ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

2 leti stara hiša

visoko prtilčje, pol klm od Celja, z lepim vrtom za zelenjavo, popolnoma prosto stoječa ob okrajni cesti Celje—Teharje, tik lepega smrkovega gozda, primerna za kakšnega penzionista, se iz proste roke ugodno proda. Tozadevna natančna pojava daje Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celju.

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik

Maribor, Mozartstr. št. 59

se priporoča posestnikom in zavodom za prevzete vseh popravil in novih stavov v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim točno in solidno.

Agitirajte za „Stražo“.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

Celje, Narodni dom.

Franč Kolenc

Pristno domače deteljno seme

vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti ter vedno sveže špecerijsko blago dobito po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti trimesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{4}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. pošt. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{4}$ %, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).